

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه چهارصد و سی و سوم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۸/۶/۲۸ مشتمل بر بررسی ادامه لایحه مجازات اسلامی به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه مجازات اسلامی که قرار است در آینده در مجلس شورای اسلامی مطرح شود.

ماده ۲۱: میزان جزای نقدی قابل اعمال ...

بررسی: اشکال مذکور در ماده ۲۰، در این ماده نیز جاری بوده و اطلاق آن نسبت به صاحبان سهامی که دخیل در خلاف نبوده و وکالت در اعمال آن نیز نداده‌اند خلاف شرع دانسته شد زیرا موجب اضرار مالی به کسانی می‌شود که خود دخالتی در این خلاف نداشته‌اند.

ماده ۲۲: انحلال شخص حقوقی زمانی اعمال ...

بررسی: ظاهر این است که منظور از انحلال شخص حقوقی در صدر، انحلال آن در فرضی است که هدف شخص حقوقی از ابتداء خلاف هدف مشروع اعلام شده و ثبت شده بوده و در واقع شرکت را بر اساس هدف غیرمشروع ایجاد نماید و بر اساس این استظهار، اطلاق صدر خلاف شرع دانسته شد زیرا شامل شخصی نیز می‌شود که هدف وی ارتکاب جرم و عمل غیرمشروع می‌باشد ولی هنوز مرتکب آن نشده است و مجازات نمودن چنین شخصی وجهی ندارد و خلاف شرع می‌باشد. همچنین مناسب است این فرض نیز به ذیل ماده اضافه شود و آن فرضی است که: «شخص حقوقی با انحراف از هدف مشروع نخستین، در بعضی اوقات فعالیت خود را در جهت ارتکاب جرم تغییر می‌دهد.» و حکم و مجازات آن این است که به قاضی اجازه داده شود که بتواند شخص حقوقی را منحل نماید.

ماده ۲۳: دادگاه می‌تواند در مورد افرادی که ...

بررسی: اطلاق ماده مذکور خلاف شرع دانسته شد.

توضیح اینکه هر چند ممکن است از اشکال در بعضی موارد - مانند حد زنا - «به اینکه اطلاق ادله ثبوت حد زنا اقتضای این مسئله را دارد که فقط باید ۱۰۰ ضربه شلاق زده شود و مجازات تکمیلی دیگر وجهی ندارد.» اینگونه جواب داده شود که مجازات تکمیلی به خاطر اصل عمل زنا نمی‌باشد بلکه مجازات تکمیلی بخاطر تبعات این عمل که از شخص خاصی که دارای مقام خاصی می‌باشد صادر شده است و چه بسا در بعضی موارد باعث آبروریزی برای نظام جمهوری اسلامی می‌گردد.

لکن اطلاق این ماده شامل فردی نیز می‌گردد که عمل وی هیچ‌گونه تبعاتی نداشته و وجهی برای مجازات تکمیلی وی نمی‌باشد و بر اساس ادله شرعیه تنها باید مجازات حدی نسبت به او اجرا گردد.

توضیح اینکه در این جلسه تا پایان ماده ۲۳ بحث شد.

دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان